

УДК 35.072.1

Т. М. Барановська,

магістр державного управління, здобувач кафедри регіонального розвитку та місцевого самоврядування ХарРІ НАДУ, перший заступник начальника Головного територіального управління юстиції у Харківській області, м. Харків

**ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ ВЛАДИ ЯК ОСНОВНИЙ НАПРЯМ
ВДОСКОНАЛЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ
РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ**

Розглянуто проблему децентралізації в реформуванні територіального устрою та системи місцевого самоврядування в Україні. Основну увагу зосереджено на характерних рисах децентралізації, які необхідно враховувати під час визначення змісту заходів щодо вдосконалення територіальної організації влади.

Ключові слова: місцеве самоврядування, територіальна організація влади, децентралізація, реформування місцевого самоврядування.

Т. М. Baranovska,

Master of Public Administration, Competitor for scientific degree of Regional Administration and Local self-government Department of KRI NAPA, First deputy chief of Main territorial department of justice in Kharkiv region, the city of Kharkiv

**DECENTRALIZATION OF POWER AS THE MAIN DIRECTIONS OF
IMPROVEMENT OF THE STATE POLICY OF TERRITORIAL COMMUNITIES**

In article considered the problem of decentralization in reforming the territorial structure of local government in Ukraine. With allowance for current approaches to decentralization within theory of public administration we have focused on specific features of decentralization which must be taken into account when determining the content of measures on improving territorial structure of public authorities.

Key words: local self-government, territorial structure of public authorities, decentralisation, reforming of local self-government.

Формування місцевого самоврядування виявилось одним із найбільш складних і суперечливих завдань становлення сучасної державності в Україні. Для ефективного розв'язання питань місцевого значення потрібне забезпечення єдності державної влади з одночасною самостійністю територіальних громад. У суспільстві мають бути визначені не максимальні, а граничні можливості самоврядування з метою розвитку демократії та забезпечення суверенітету народу, оптимальне співвідношення державного управління і самоврядування, зокрема на місцевому рівні.

Проблема децентралізації є предметом дослідження багатьох учених, серед яких О. Козич, М. Корявець, К. Линьов, А. Матвієнко, В. Мельниченко, Н. Мельтюхова, О. Петренко, О. Прієшкіна, Р. Сметанін, Т. Тарасенко, Б. Шевчук, Ю. Шемшученко та ін.

Метою статті є визначення ролі децентралізації в сучасних умовах для належної реалізації державної політики розвитку територіальних громад, що зумовлює необхідність дослідження підходів до визначення сутності децентралізації як необхідної умови створення та розвитку самодостатніх територіальних громад.

О. Кутафін, стверджуючи, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування – це різні форми реалізації влади народу, зазначає, що місцеве самоврядування – це спосіб не тільки децентралізації управління, а й організації та здійснення влади на місцях, який забезпечує самостійне вирішення громадянами питань місцевого життя, організаційне уособлення управління місцевими справами в системі управління суспільством і державою [1, с. 358].

Відповідно до Конституції України місцеве самоврядування є самостійним у межах своїх повноважень. Органи місцевого самоврядування структурно не входять до системи органів державної влади. Державою визнається і захищається комунальна власність, зокрема власність на землю й інші природні ресурси. Дані конституційні положення належать до основ конституційного ладу України й спрямовані на забезпечення політичної, правової та економічної стабільності місцевого самоврядування у системі публічної влади. Тобто держава визнає місцеве самоврядування як самостійний рівень здійснення народом належної йому влади, що, у свою чергу, означає організаційну відокремленість місцевого самоврядування від державної влади.

Однак самоврядування територіальних громад не виступає як «держава в державі», не існує суверенно, а є лише «першою формою, в якій досягає свого здійснення ідея вільного управління як організованої та повноважної участі громадян у функціях виконання загалом й управління зокрема. Воно виникає не стільки завдяки вільній і самостійній волі окремих громадян, скільки завдяки природі даних відносин, які породжують та роблять необхідною таку участь». По суті, громада – це «еволюціонуюча організація місцевого самоврядування. Тому її призначення і здатність незначною мірою, для своєї обмеженої сфери, – утворювати основні форми і органи держави, і таким чином застосовувати у себе великі принципи згідно із державним устроєм урядового права...» [2, с. 28].

Отже, місцеве самоврядування у будь-якій державі є засобом досягнення трьох основних цілей: а) забезпечення децентралізації в державному управлінні; б) розвитку демократичних засад у вирішенні питань місцевого значення; в) підвищення ефективності ведення місцевих справ.

Сплеск ініціатив, які пов'язуються з ідеєю тотальної регіоналізації та можливої федералізації України, припадає на 2004 р. Поштовхом ініціювання такого роду трансформацій були як політичні амбіції деяких регіональних еліт, які підтримували одного з кандидатів на виборах, так і наявні приклади регіоналізації, яка, значною мірою, властива Європі на межі ХХ-ХХІ ст. У зв'язку з цим, наприклад, Асамблеєю Європейських Регіонів ще в 1996 р. було прийнято Декларацію щодо регіоналізму [3].

Загальною тенденцією розвитку державної політики держави у сфері місцевого самоврядування в сучасних умовах стає всебічна модернізація всього державного механізму, розгортання муніципальної реформи в усіх напрямках:

політичному, економічному, соціальному, інформаційному та інших, а також підвищення ролі людського чинника в управлінні державними і місцевими справами тощо. Ігнорування необхідності створення і реалізації муніципальної політики в Україні призвело до відповідних негативних наслідків, основними з яких, на думку деяких дослідників, є: розвиток «різновекторності» внутрішньої орієнтації регіонів та «відцентрових» тенденцій; посилення економічних, соціальних та етнічно-національних протиріч між регіонами та відповідним населенням; спекулювання міжконфесійними питаннями на регіональному та центральному рівнях; ескалація проблем етнонаціональної та політичної автономії АРК; невідповідність регіональної політики (у будь-якому її вигляді) європейським вимогам, закладеним у ст. 70 Угоди про партнерство і співробітництво [4, с. 340].

Отже, загострення політичного конфлікту, економічний занепад, існування корупції, бажання населення активно брати участь у вирішенні як загальнодержавних, так і місцевих справ, зменшення довіри громадян до органів влади та місцевого самоврядування зумовили підвищення значущості процесу децентралізації влади в Україні. Усунення та подолання цих причин – важливе завдання реформи місцевого самоврядування, головний інструмент вдосконалення правових засад державної політики підтримки і розвитку територіальних громад.

У 2005 р. Концепція реформування публічної адміністрації в Україні [5] передбачила, що головною метою реформи місцевого самоврядування та територіального устрою є створення умов для надання якісних та ефективних публічних послуг на найближчому до громадянина рівні. Цілями реформи є оптимізація структури адміністративно-територіального устрою України для створення ефективної системи публічної адміністрації в державі через широку децентралізацію виконавчої влади та перетворення місцевого самоврядування на фінансово спроможний, ефективний та відповідальний інститут публічної влади, що знаходиться найближче до громадянина [6].

Децентралізація є процесом розширення і зміцнення прав та повноважень адміністративно-територіальних одиниць або нижчих органів та організацій при одночасному звуженні прав і повноважень відповідного центру. Вона, як правило, здійснюється цілеспрямовано з метою оптимізації практичного вирішення питань загальнонаціональної ваги, а також втілення у життя специфічних регіонально-локальних програм [7].

Здатність держави покращувати надання послуг населенню, допомога у формуванні належного середовища для регіонального економічного розвитку є тими факторами, які зумовлюють розподіл повноважень між державним, регіональним та місцевим рівнями влади, що є можливим як шляхом децентралізації (політичний та адміністративний підхід), так і деконцентрації (переважно) адміністративний підхід, або завдяки їх поєднанню. За сучасних умов це є складним процесом через сформоване з точки зору централізованого переходу до державного управління в усіх сферах, що стосуються життя громадян, і ще більше ускладнюється тим фактом, що передача повноважень повинна супроводжуватися відповідною передачею фінансових ресурсів, необхідних для здійснення повноважень, які делегуються та передаються на нижчі рівні державного управління.

Як зазначає Т. Костюк, за системою деконцентрації повноваження місцевого рівня передаються органам державного управління, які виконують їх у межах окремих територіальних одиниць, а контроль здійснюється шляхом запровадження фінансових і дисциплінарних заходів. У поєднанні з парламентським управлінням, деконцентрація зазвичай має важливий централізуючий вплив, адже саме прем'єр, у разі необхідності, приймає рішення щодо політики управління та децентралізації. Натомість децентралізація передбачає передачу повноважень уряду чи його органів представникам місцевих територіальних колективів, причому останні не мають прямої відповідальності ані перед урядом, ані перед його органами. На відміну від федеральної системи, у моделі децентралізації унітарної держави існують місцеві органи влади, які утворюються центральною владою, і означає, що вони наділені лише тими повноваженнями, які делеговані їм урядом. На думку автора, адміністративна децентралізація в Польщі сприяла самостійному розвитку місцевого самоврядування, покращанню якості життя її громадян і, насамкінець, після вступу країни до ЄС дала можливість новоствореним адміністративним одиницям виступати рівноправними партнерами в міжнародному співробітництві. Вивчення зарубіжного досвіду впровадження реформ децентралізації влади може сприяти уникненню деяких упереджених і неправильних підходів, характерних для сучасної української практики управління «з центру», тому передовий досвід децентралізації має для України на етапі зміцнення державності передусім змістове значення [8].

Не можна не погодитися з думкою автора, що в Україні на рівні регіонів і окремих територій владні органи мають різновиди, що відповідають двом видам децентралізації: демократичній та адміністративній. Адміністративна децентралізація влади проявляється в тому, що за державою зберігається право охорони та забезпечення загальнодержавних інтересів, які здійснюються через утворення централізованої системи відповідних органів державного управління та місцевих (місцевих державних адміністрацій, територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади). Демократична децентралізація передбачає утворення органів місцевого самоврядування – рад відповідного рівня, що представляють інтереси мешканців певної території, причому між радами різних рівнів відносини субординації відсутні.

Закріплення в чинній Конституції України моделі державної влади, орієнтованої передусім на людину як системоутворюючий чинник, потребує формування досконалого механізму здійснення ефективного державного управління. Основний Закон України не містить вказівки на входження місцевого самоврядування до механізму державного управління, але повноваження цих органів є і самоврядними, і делегованими органами виконавчої влади, наданих їм законом, що свідчить про певне поєднання принципів державного управління й місцевого самоврядування та відбувається делегування повноважень по горизонталі, замість чіткого розмежування сфери дії державного управління та місцевого самоврядування.

У квітні 2014 р. Кабінетом Міністрів України було схвалено Концепцію реформи місцевого самоврядування і територіальної організації влади в Україні. Основна ідея концепції – децентралізація влади в країні та суттєве розширення

повноважень територіальних громад, а також зміна системи управління на обласному та районному рівнях. Її метою є визначення напрямів, механізмів і строків формування ефективного місцевого самоврядування та територіальної організації влади для створення і підтримки повноцінного життєвого середовища для громадян, надання високоякісних та доступних публічних послуг, становлення інститутів прямого народовладдя, задоволення інтересів громадян в усіх сферах життєдіяльності на відповідній території, узгодження інтересів держави та територіальних громад.

Концепція передбачає, що доступність та належна якість публічних послуг забезпечується шляхом оптимального розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою за принципами субсидіарності та децентралізації. Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчої влади поділені за предметами відання наступним чином. Основними повноваженнями органів місцевого самоврядування базового рівня є забезпечення: 1) місцевого економічного розвитку (залучення інвестицій, розвиток підприємництва); 2) розвитку місцевої інфраструктури, зокрема доріг, мереж водо-, тепло-, газо-, електропостачання і водовідведення, інформаційних мереж, об'єктів соціального та культурного призначення; 3) планування розвитку території громади; 4) вирішення питань забудови території (відведення земельних ділянок, надання дозволів на будівництво, прийняття в експлуатацію будівель); 5) благоустрою території; 6) надання житлово-комунальних послуг (централізоване водо-, теплопостачання і водовідведення, вивезення та утилізація відходів, утримання будинків і споруд, прибудинкових територій комунальної власності); 7) організації пасажирських перевезень на території громади; 8) утримання вулиць і доріг у населених пунктах; 9) громадської безпеки; 10) гасіння пожеж; 11) управління закладами середньої, дошкільної та позашкільної освіти; 12) надання послуг швидкої медичної допомоги, первинної охорони здоров'я, з профілактики хвороб; 13) розвитку культури та фізичної культури (утримання та організація роботи будинків культури, клубів, бібліотек, стадіонів, спортивних майданчиків); 14) надання соціальної допомоги через територіальні центри; 15) надання адміністративних послуг через центри надання таких послуг.

Структурні підрозділи територіальних органів центральних органів виконавчої влади на базовому рівні надаватимуть послуги з: 1) санітарно-епідеміологічного захисту; 2) соціального захисту населення (виплата пенсій, субсидій, компенсацій, забезпечення надання пільг); 3) казначейського обслуговування; 4) реєстрації актів цивільного стану.

Основними повноваженнями органів місцевого самоврядування районного рівня є забезпечення: а) виховання та навчання дітей у школах-інтернатах загального профілю; б) надання медичних послуг вторинного рівня.

Основними повноваженнями органів місцевого самоврядування обласного рівня є забезпечення: 1) регіонального розвитку; 2) охорони навколишнього природного середовища; 3) розвитку обласної інфраструктури, насамперед обласних автомобільних доріг, мережі міжрайонних та міжобласних маршрутів транспорту загального користування; 4) професійно-технічної освіти; 5) надання високоспеціалізованої медичної допомоги; 6) розвитку культури, спорту, туризму.

Повноваження передаються державою органам місцевого самоврядування, що діють на тому рівні адміністративно-територіального устрою, на якому можливо і доцільно їх здійснювати з огляду на кадровий, фінансовий, інфраструктурний потенціал та ресурси, необхідні для реалізації повноважень на такому рівні.

Як зазначено в Концепції, для оптимального розподілу повноважень між органами місцевого самоврядування та органами виконавчої влади на різних рівнях адміністративно-територіального устрою необхідно забезпечити: а) удосконалення системи залучення громадськості до розроблення управлінських рішень і контролю за їх реалізацією; б) визначення достатньої податкової бази, що дасть змогу забезпечити виконання органами місцевого самоврядування власних повноважень з урахуванням об'єктивних критеріїв фінансування державою делегованих повноважень; в) утворення на кожному адміністративно-територіальному рівні представницьких органів місцевого самоврядування з власними виконавчими органами; г) ефективний державний контроль за дотриманням органами місцевого самоврядування вимог Конституції та законів України.

Реалізацію концепції пропонується здійснити у два етапи. На першому етапі (протягом 2014 р.) передбачається завершити формування всієї необхідної законодавчої бази діяльності органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади з визначенням повноважень, включаючи питання їх ресурсного забезпечення. На другому етапі передбачено проведення інституційної реорганізації органів місцевого самоврядування та місцевих органів виконавчої влади, а також проведення місцевих виборів з урахуванням реформованої системи органів місцевого самоврядування [9].

Концепція, яка була прийнята, є консенсусним рішенням, оскільки була попередньо погоджена з усіма обласними радами України, міськими радами, асоціаціями органів місцевого самоврядування, зовнішніми і внутрішніми експертами, і також схвалена Радою Європи як перший крок на шляху проведення реформи місцевого самоврядування в Україні; вона також відповідає засадам Європейської Хартії місцевого самоврядування.

Поступовим впровадженням моделі децентралізації є прийняття у першому слуханні у серпні 2015 р. проекту Закону «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)», яким передбачено, що адміністративно-територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, децентралізації влади (в тексті чинної Конституції передбачено поєднання принципів централізації та децентралізації у здійсненні державної влади), повсюдності та спроможності місцевого самоврядування, сталого розвитку адміністративно-територіальних одиниць з урахуванням історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій [10, ст. 132].

Відповідно до зазначеного проекту систему адміністративно-територіального устрою України складають адміністративно-територіальні одиниці: громади, райони, регіони. Територія України поділена на громади. Громада є первинною одиницею в системі адміністративно-територіального устрою України. Декілька громад складають район. Автономна Республіка Крим та області є регіонами України.

Отже, формування критеріїв для адміністративно-територіальних одиниць різного рівня адміністративно-територіального устрою держави здійснюється з урахуванням того, що: 1) адміністративно-територіальний устрій складається з трьох рівнів: базового (адміністративно-територіальні одиниці – громади); районного (адміністративно-територіальні одиниці – райони); регіонального (адміністративно-територіальні одиниці – Автономна Республіка Крим, області); 2) територія адміністративно-територіальної одиниці є нерозривною; 3) у межах адміністративно-територіальної одиниці не може бути інших адміністративно-територіальних одиниць того ж рівня; 4) територія адміністративно-територіальної одиниці базового рівня визначається з урахуванням доступності основних публічних послуг, що надаються на території громади (час прибуття для надання швидкої медичної допомоги в ургентних випадках та пожежної допомоги не має перевищувати 30 хвилин).

На кожному рівні адміністративно-територіального устрою функціонують відповідні органи місцевого самоврядування та органи виконавчої влади: 1) на базовому рівні – сільська, селищна, міська ради (за проектом – рада громади) та їх виконавчі органи, представництва (представники) окремих органів виконавчої влади; 2) на районному – районні ради та їх виконавчі органи, райдержадміністрації (за проектом – префект), територіальні органи центральних органів виконавчої влади; 3) на регіональному – Рада міністрів АРК, обласні ради та їх виконавчі органи, облдержадміністрації (префекти за проектом), Київська та Севастопольська міські ради та їх виконавчі органи, Київська та Севастопольська міські держадміністрації, територіальні органи центральних органів виконавчої влади (відповідно до вказаного проекту оскільки особливості Києва, Севастополя у системі адміністративно-територіального устрою України пропонується визначати окремими законами, статус їх місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування залишається невизначеним). Розмежування повноважень між органами місцевого самоврядування громад, районів, областей визначається законом на основі принципу субсидіарності.

Запропонованими у законопроекті новелами є наступні положення. У громадах органами місцевого самоврядування буде обрано ради громад (сільські, селищні, міські ради, відповідно до статусу поселення – центру громади), утворено їх виконавчі органи, обрано голову громади (сільського, селищного, міського голову). У поселеннях, що входять до складу громади (сільської, селищної, міської ради) і не є її адміністративним центром, обиратиметься староста села та може утворюватись орган самоорганізації населення. У містах можуть створюватись органи самоорганізації, а для міст з районним поділом – відокремлені підрозділи виконавчого органу ради громади.

На рівні областей, міст Києва та Севастополя, району діятимуть префекти, які наділяються повноваженнями нагляду за додержанням Конституції і законів України органами місцевого самоврядування. При цьому передбачається, що дію актів місцевого самоврядування з мотивів їх невідповідності Конституції чи законам України зупиняє префект з одночасним зверненням до суду.

Незважаючи на проголошений курс на децентралізацію, цей процес не набирає свого розвитку, зокрема, через побоювання узурпації влади місцевими головами.

Отже, на нашу думку, в Україні необхідно виробити нову управлінську ідеологію, спрямовану на оновлення адміністративної культури, формування

готовності управлінського персоналу до прийняття рішень в умовах зростаючої свободи дій та підвищення особистої відповідальності з орієнтацією на служіння громадянам. Слід ідентифікувати, стандартизувати та оприлюднити певні види державних послуг з метою їх поліпшення і спрощення порядку надання (дерегуляція), делегування повноважень іншим управлінським рівням та секторам (децентралізація і деконцентрація), а також удосконалення управлінських процедур та запровадження достатніх апеляційних інституцій і механізмів, зокрема стосовно оскарження дій державних службовців. Децентралізація публічного управління має здійснюватися в межах цілісного пакету політичних, економічних, соціальних реформ, спрямованих на перетворення України в сучасну європейську країну.

На основі проведеного аналізу існуючих підходів до реформування територіальної організації влади в Україні, пропонується авторське бачення можливих шляхів модернізації української державності, вдосконалення державної політики підтримки та розвитку територіальних громад, підвищення ефективності діяльності державних структур із метою всебічного сприяння розвитку місцевого самоврядування. Забезпечення процесу децентралізації публічної влади має бути розпочате з прийняття «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)». Відповідно, потребуватиме внесення змін Закон «Про місцеве самоврядування в Україні», втратить чинність Закон «Про місцеві державні адміністрації», що вимагатиме нормативного регулювання та детальної регламентації на рівні спеціального закону статусу префекта, а в перспективі бажано прийняти Закон «Про статус області та регіональне самоврядування». У загальному вигляді на нинішньому етапі необхідно встановити раціональні відносини між місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, а також на основі принципу субсидіарності чітко розмежувати повноваження між органами місцевого самоврядування різних рівнів.

Література:

1. *Кутафін О. Е.* Предмет конституционного права / О. Е.Кутафін. – М. : Юристъ, 2001. – 448 с.
2. *Штейн Л.* Учение об управлении и право управления: со сравнением литературы и законодательств Франции, Англии и Германии / Л. Штейн. – Спб., 1874. – 594 с.
3. Декларація щодо регіоналізму. Прийнята Асамблеєю європейських регіонів 4 грудня 1996 р. // Управління сучасним містом. – 2001. – № 7-9(3). – С. 162–170.
4. *Колишко Р.* Проблеми регіональної політики в країнах світу: загальне й особливе / Р. Колишко // Новий етап розвитку місцевого самоврядування, реформування житлово-комунального господарства в Україні : за матеріалами ІХ Всеукраїнських муніципальних слухань “Житлово-комунальна реформа – першочергове завдання місцевого та регіонального розвитку”, 22–26 вересня 2003 р., м. Київ – “Пуща-Озерна” / наук. ред. М. Пухтинський. – К. : Атіка-Н, 2004.
5. Концепція реформування публічної адміністрації в Україні: проект, розроблений Центром політико-правових реформ // Проблеми трансформації територіальної організації влади : зб. матеріалів та док. / наук. ред. М. Пухтинський. – К., 2005. – С. 550–588.
6. *Коліушко І.* Реформа публічної адміністрації на місцевому та регіональному рівнях як один з напрямів адміністративної реформи / І. Коліушко, В. Тимошук // Проблеми

трансформації територіальної організації влади : зб. матеріалів та док. / наук. ред. М. Пухтинський. – К., 2005. – С. 254–261.

7. Юридична енциклопедія : в 6 т. [Електронний ресурс] / редкол. : Ю. С. Шемшученко (відп. ред.) та ін. – К. : Укр. енцикл., 2003. – Режим доступу : <http://leksika.com.ua/19320925/legal/detsentralizatsiya>.

8. Костюк Т. С. Децентралізація влади: модель для України [Електронний ресурс] / Т. С. Костюк. – Режим доступу : <http://kds.org.ua/blog/kostyuk-ts-tvorcha-robot-a-detsentralizatsiya-vladi-model-dlya-ukraini>.

9. Концепція реформи місцевого самоврядування і територіальної організації влади в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>

10. Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) [Електронний ресурс] : проект Закону. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55812.

Надійшла до редколегії 07.12.2015 р.

УДК 35.071.2

В. Р. Котковський,

*к. держ. упр., голова Адміністрації Дзержинського району
Харківської міської ради, м. Харків*

НАПРЯМИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ: СОЦІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

За допомогою проведеного експертного соціологічного опитування виділено пріоритетні напрями державної політики щодо децентралізації влади й розвитку місцевого самоврядування, визначено конституційно-правові та організаційні основи проведення реформ, місію та ключові завдання діяльності органів місцевого самоврядування на сучасному етапі розвитку Української держави.

Ключові слова: реформа, місцеве самоврядування, повноваження, Конституція, децентралізація, органи виконавчої влади, територіальна громада.

V. R. Kotkovsky,

PhD., Chairman of the Dzerzhinsky District Administration Kharkiv City Council, Kharkiv

AREAS OF REFORMING THE SYSTEM OF LOCAL GOVERNANCE: A SOCIOLOGICAL ANALYSIS

With expert opinion poll conducted by the author identifies priority areas of government policy to decentralize power and democratic governance, constitutional and defines the legal and organizational areas of reform, mission and identifies key tasks of local government at the present stage of development of Ukraine.

Key words: reform, local government powers, the Constitution, decentralization, the executive authorities, local community.